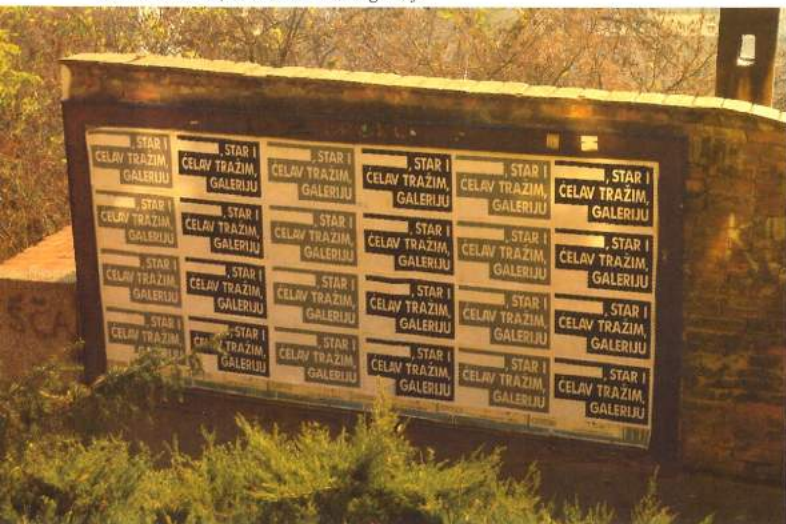

TRAKOŠĆAN, viteška dvorana

tavnih romaničkih kaštela u XII–XIII. st. Od mnogobrojnih se feudalnih gospodara ističu Celjski, Jan Vitovec, Korvini, a nakon raspada Zagorske kneževine kao posebno vlastelinstvo uživaju ga Gyulay i, konačno, od 1568. Draškovići. Više je puta proširivan i dograđivan. Znatnije dograđen 1592. kada Draškovići podižu topničke kule s krovštem (prikaz iz 1668. na »Velikoj genealogiji«, ploča s grbom i natpisom Ivana II. Petra Draškovića iz 1592. na zap. kuli). U to se doba dograđuje kat, povisuje središnja kula i oblikuje dvorište s arkadama. Ponovno se dograđuje tijekom XVIII. st., kada u Trakošćanu boravi jedan dio Draškovićeve banderija (prikaz iz 1755. na »Maloj genealogiji«, portreti oficira, prikaz smotre Draškovićeve vojske s naslikanom najstarijom vojnom glazbom u Hrvatskoj Josipa Kazimira Draškovića). Tada kule dobivaju kruništa, glavna kula dobiva razvedenu lanternu, a oko tvrđave se gradi cinktura obrambenih objekata, zidova i kula. Zapušteni zamak obnavlja 1850–60. podmaršal Juraj Drašković u rezidencijalni dvorac. Obnova je, u duhu romantizma, izvedena u neogotičkome stilu uz istodobnu obnovu čitava okoliša, gdje je uređen park-šuma s rijetkim drvećem, umjetnim jezerom i vrtinim objektima. Istaknuti su elementi obnovljena dvorca: ulazna kula s pokretnim mostom i grbom Drašković-Malatinski iz XVIII. st., viteška dvorana s cjelovitim viteškim oklopima iz XVI. st. i zastavama Draškovićeve banderija iz XVIII. st., zbirka oružja s teškim bradaticama (Hackenbüchse), puškama i pištoljima na kolo te tur. oružjem, zbirka portreta Draškovića i njihovih rođaka (Nikola Zrinski) iz XVI–XIX. st., opus slikarice Julijane Erdődy-Drašković iz druge pol. XIX. st., ciklus *Četiri kontinenta* M.

G. TRBULJAK, *Star i čelav tražim galeriju*

Stroya, klavir C. Graffa, očuvana dvorska kuhinja, knjižnica. — U parku je kapela Sv. Ivana (»Januš«) iz 1752. s kasnobaroknim namještajem.

Od 1953. u dvorcu je muzejski postav, koji osim vjerne rekonstrukcije ambijenata iz razdoblja obnove sadrži vrijedne primjerke baroknoga namještaja i sitnih predmeta.

LIT.: *Gj. Szabo*, Spomenici kotara Ivanec, VJHAD, 1915–19, str. 65–68. — *Isti*, SG, str. 87. — *Isti*, Kroz Hrvatsko Zagorje, Zagreb 1939, str. 107–109. — *Z. Munk*, Dvorac Trakošćan, HZ, 1953. — *Ista*, Konzervacija Trakošćana, Zbornik zaštite spomenika kulture (Beograd), 1953–54. — *Z. Munk i V. Leskošek*, Obnova dvora Trakošćan, Vijesti MK, 1954, 5. — *V. Leskošek*, Dvor Trakošćan, u knjizi: Muzeji sjeverne Hrvatske, Varaždin 1956, str. 15–16. — *Slikarstvo XIX. stoljeća u Hrvatskoj* (katalog izložbe), Zagreb 1961, str. 28 i 201. — *D. Baričević*, Pregled spomenika skulpture i drvorezbarstva 17. i 18. st. u sjevernom dijelu Hrvatskog zagorja, Ljetopis JAZU, 1971, 75. — *L. Šaban*, Glazba u dvorovima Draškovića, Kaj, 1972, 11. — *V. Leskošek*, Trakošćan, Krapina 1978. — *Z. Balog*, Građevinski razvoj Trakošćana, Kaj, 1988, 1 i 2. — *M. Obad Šitarović*, Perivoji i dvorci Hrvatskog zagorja, Zagreb 1989. — *Isti*, Dvorci i perivoji Hrvatskoga zagorja, Zagreb 1992. — *Z. Bg.*

TRAVIRKA, Antun, povjesničar umjetnosti (Čepin, 22. II. 1945). Diplomirao je 1974. u Zadru, gdje je od 1975. voditelj Galerije umjetnina, od 1980. predavač na Filozofskome fakultetu, od 1991. muzejski savjetnik. Bavi se suvremenom lik. problematikom i umjetnošću XIX. st.; piše predgovore u katalogima (*O. Gliha*, 1978; *Ž. Hegedušić*, 1981; *Portret kroz stoljeća*, 1990; *Tomaso Burato*, 1991). Autor je nove koncepcije zadarskih trijenala »Plavi salon« (od 1977) i »Čovjek i more« (od 1986).

BIBL.: *Likovno stvaralaštvo i likovni život u Zadru 1945–1982*, Zadar 1982. — *R.*

TRBULJAK, Goran, slikar i filmski snimatelj (Varaždin, 21. IV. 1948). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu (1972), gdje završava i studij na Akademiji za kazalište, film i televiziju (1980). Studirao na Ecole des beaux-arts u Parizu (1973–74). Pripada naraštaju umjetnika koji su svoje djelovanje započeli u vrijeme prodora antislikarskih struja i konceptualizma krajem 60-ih godina. Njegov je rad obilježen preispitivanjem vlastita umj. ponašanja i odnosa umjetnik–društvo. S B. Dimitrijevićem osniva grupu »Penzioner Tihomir Simčić« (1969) i izvodi niz uličnih umj. akcija. Objavio autorske publikacije *Artiste anonymes 1972–1976* (1976), *Neobjavljene stranice iz zapisa jednog umjetnika 1968–1978* (1978) i *Zapisi jednog umjetnika* (1980). — Samostalno izlagao u Zagrebu, Parizu, Beogradu, Novome Sadu, Veneciji, Umagu, Dubrovniku, Rovinju i Požegi. Bavi se grafičkim oblikovanjem i fotografijom.

LIT.: *J. Denegri*, Goran Trbuljak (katalog), Zagreb 1973. — *Z. Maković*, Goran Trbuljak, Umjetnost (Beograd), 1974, 36. — *M. Susovski*, Nova umjetnička praksa 1966–1978, Zagreb 1978. — *L. Dražin*, Trbuljak (katalog), Dubrovnik 1989. — *J. Denegri*, Goran Trbuljak, Zaostali radovi (katalog), Beograd 1990. — *L. Dražin*, Trbuljak, Ograničeni radovi (katalog), Požega 1994. — *Ž. Kć.*

TREBOTIĆ, Matko, slikar i grafičar (Milna, 13. I. 1935). Diplomirao na Arhitektonskome fakultetu u Beogradu 1961. Usavršavao grafiku na Visokoj školi za oblikovanje u Essenu. Vlastiti slikarski izraz stvara tijekom boravka u Njemačkoj (Düsseldorf), gdje razmišlja o »izgubljeni zavičaju« (starohrv. crkvice, ant. hramovi, renesansne ruševine). Na njegovim racionalno ustrojenim kompozicijama predmeti su razmješteni u odijeljenim kadrovima kao fragmenti sjećanja, u kojima su povezani tragovi čovjeka i prirode (*Mediteranski krajolik s konjanikom*, 1977; *Dva stola*, 1978; *Pejsaž s presječenim pužem*, 1988). Čvrsti geometrizam kvadrata i trokuta ožvijen je lirskim i nostalgичnim pojedinostima, a slikarska je materija njegovana i pomno obrađena (*Rekvijem*, 1985; *Stari jedrenjak*, 1989). Poč. 1990-ih slika agresivnije i prodornije, stavljajući u prvi plan simbol križa (*Križ za ...*, 1991). U ciklusu *Tragovi*, 1992–94. istom ikonografijom, u hladnoj kromatici, prekriva površinu slike dramatičnim repertoarom rata. Objavio je grafičke mape *Eros i Anter* (1976 – pjesme T. Petrasov Marović), *Otok–Insel* (1978 – pjesme I. Zidić), *Triptih* (1979), *Ploče pamćenja – knjiga poštovanja* (1985), *Ex voto* (1987 – pjesme A. Dedić), *Sve plavo nesbeski plavo* (1989 – pjesme J. Kaštelan), *Moj križ svejedno gori* (1991 – pjesme J. Pupačić), *Horizonti* (1994 – s I. Zidićem) i *Sjećanje* (1994 – s R. Marinkovićem). — Samostalno izlagao u Splitu, Zagrebu, Ljubljani, Dubrovniku, Beogradu, Essenu, Düsseldorfu, Baselu, Hamburgu, Kopenhagenu i Rimu.

LIT.: *V. Tenžera*, Matko Trebotić (katalog), Split–Zagreb 1976. — *K. Prijatelj*, Matko Trebotić (katalog), Roma 1977. — *D. Linden*, Tradition und Fortschritt miteinander verbunden, Essener Revue (Essen), 1978, 4. — *J. Depolo*, Matko Trebotić (katalog), Split 1979. — *P. Lütchau*, Matko Trebotić: Erde meine Erde (katalog), Düsseldorf 1981. — *I. Zidić*, M. Trebotić, Düsseldorf 1981. — *V. Bužančić*, Matko Trebotić, Slike 1980–1985 (katalog), Split 1985. — *I. Zidić*, Trebotić, Ljubljana 1988. — *J. Belamarić*, Matko Trebotić (katalog), Zagreb 1989. — *I. Zidić*, Matko Trebotić (katalog), Zagreb 1991. — *D. Glavan*, Hrvatska A. D. 1991 – Trebotić (katalog), Zagreb 1991. — *A. Karaman*, Trebotić (katalog), Široki Brijeg – Dubrovnik 1994. — *F. Vukić*, Matko Trebotić – Tragovi (katalog), Zagreb 1994. — *R.*